

2003 EKOLOGICKÁ POLITIKA EBRD

I. Cíle ekologické politiky a ekologického mandátu EBRD

1. Článek 1 Smlouvy o ustavení Evropské banky pro obnovu a rozvoj (European Bank for Reconstruction and Development - EBRD) říká, že účelem banky je napomáhat transformaci ekonomik v zemích střední a východní Evropy směrem k tržním ekonomice a podporovat soukromé a podnikatelské iniciativy v těchto zemích. Ustavující smlouva zavazuje EBRD podporovat při všech jejích činnostech ekologicky orientovaný a udržitelný rozvoj (článek 2.1vii). Kromě toho platí, že “banka musí založit všechny své aktivity na spolehlivých bankovních postupech” (článek 13i) a “neměla by poskytovat financování v těch případech ... kdy je žadatel schopen získat dostatečné financování z jiných zdrojů za podmínek, které banka považuje za přijatelné” (článek 13vii).
2. EBRD považuje udržitelný rozvoj za základní aspekt vedení solidního podnikání a ekonomického růstu a uvědomuje si, že snahy o zajištění ekonomického růstu a zdravého životního prostředí jsou neoddělitelně spojeny. EBRD si také uvědomuje, že musí principy trvale udržitelného rozvoje zařadit mezi nejvyšší priority svých aktivit. EBRD bude činit maximum proto, aby jak doporučení a principy činnosti, tak i její vlastní podnikatelské aktivity podporovaly udržitelný rozvoj a naplňovaly současné potřeby bez ohrožení potřeb budoucích.
3. V souladu se svým mandátem podporovat ekologicky příznivý a udržitelný rozvoj používá EBRD ve své Politice termínu „životní prostředí“ v širším smyslu, který zahrnuje nejen aspekty ekologie (ochrany přírodního prostředí), ale i otázky ochrany zdraví při práci¹ a aspekty sociálně-společenské, jako je ochrana kulturního dědictví, problematika nedobrovolného přesídlování a dopady na místní obyvatelstvo².

II. Všeobecné principy

4. EBRD se prostřednictvím procesu ekologického prověřování bude snažit zajistit, aby projekty, které financuje, byly ekologicky příznivé, byly v plném souladu s požadavky právních předpisů a aby bylo zajištěno monitorování jejich ekologických aspektů. Banka bude věnovat zvýšenou pozornost požadování přijetí odpovídajících účinných opatření k omezování negativních vlivů na životní prostředí a zdraví lidí, vlivů, které by mohly mít i nepříznivé finanční a právní dopady na banku a vliv na reputaci banky. Banka se bude snažit dosahovat dodatečných ekologických přínosů u projektů, které financuje, zvláště pak pokud projekt má i dobré ekonomické přínosy.

EBRD také jasně ustanovila pravidlo, umožňující odmítnutí financování projektu z ekologických důvodů, pokud jsou s projektem spojeny vážnější

¹ Včetně postupů v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci, škodlivé práce dětí, nucené práce a diskriminačních opatření..

² Definice pojmů kulturní hodnota, nedobrovolné přesídlování a domorodí obyvatelé je uvedena v dokumentu IFC OPN 11.03 o kulturních hodnotách [srpen 1986], IFC OD 4.30 o nedobrovolném přesídlování [červen 1990] a IFC OD 4.20 o domorodých obyvatelích [září 1991].

ekologické problémy či kde navrhovaný projekt neřeší ekologické otázky uspokojivým způsobem.

5. V projektech, které EBRD financuje, bude banka klást zvláštní důraz na podporu projektů energetických úspor a efektivního využívání zdrojů, omezování vzniku odpadů, znovuvyužívání starých průmyslových lokalit, obnovitelných zdrojů a opětovného využívání zdrojů a používání postupů čistší produkce.
6. EBRD podporuje preventivní přístup k hospodaření a trvale udržitelnému využívání zdrojů přírodní biodiverzity (jako jsou volně žijící zvěř, rybolovné oblasti a lesní výroba) a bude se snažit zabezpečit, aby její činnost zahrnovala také opatření pro ochranu a kde je to možné i pro zlepšení stavu přírodních nalezišť a biodiverzity daných lokalit.
7. Jako prostředek budování potřebných kapacit environmentálního řízení v zemích své působnosti bude EBRD prostřednictvím programu technické spolupráce zajišťovat školení a další opatření pro zlepšení financovaných projektů.
8. Prostřednictvím projektů, které financuje, se bude EBRD snažit aktivně přispívat k zavádění důležitých principů a pravidel mezinárodního ekologického práva. Tyto principy a práva jsou ustaveny závaznými nástroji jako jsou různé mezinárodní dohody, úmluvy nebo multilaterální a bilaterální smlouvy, ale i různými nezávaznými nástroji.
9. EBRD bude spolupracovat s ostatními mezinárodními finančními institucemi, Evropskou unií, bilaterálními dárci, agenturami OSN a ostatními organizacemi na podpoře koordinovaného přístupu k efektivním ekologickým zásahům v jednotlivých regionech včetně zmírňování nejzávažnějších ekologických problémů.
10. EBRD se domnívá, že k dosažení ekologicky příznivého a udržitelného rozvoje musí jednotlivé země provést významné strukturální změny. EBRD se domnívá, že pokrok v udržitelném rozvoji může být nejlépe dosažen vytvořením fungujícího právního a politického rámce, ve kterém budou využívány tržní mechanismy k podpoře ochrany životního prostředí a vytvoření systému sociálního zabezpečení pro zranitelnější členy společnosti. EBRD si je vědoma silných vazeb mezi správným ekologickým chováním, ekonomickou efektivitou a konkurenčními výhodami, a proto podněcuje vlády jednotlivých zemí k podpoře občanů i podnikatelské sféry prostřednictvím bankou financovaných projektů a odborného poradenství.
11. EBRD se zavázala k umožnění dialogu se svými partnery, včetně sponzorů svých projektů a dalších na projektech zainteresovaných stran, vlád a obchodních partnerů, jiných mezinárodních organizací a široké občanské společnosti. V souladu se svojí Politikou informování veřejnosti bude EBRD podporovat čtyři základní principy informování veřejnosti a konzultací s veřejností. Těmito principy jsou (i) transparentnost jednání, (ii) dodržování mandátu a zodpovědnost vůči akcionářům, (iii) ochota naslouchat ostatním a přijímat kritiku a (iv) zajištění podnikatelského přístupu při realizaci mandátu. V souladu se svým mandátem stanoveným v Článku 1 Smlouvy o ustavení EBRD bude banka podporovat ducha, účel a konečné cíle Úmluvy UNECE o svobodném přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu

ke spravedlivému soudnímu projednání ekologických záležitostí a Úmluvu UNECE o posuzování vlivu na životní prostředí přesahující hranice země.

12. Při své činnosti bude EBRD používat postupy nejlepší praxe v environmentálním řízení včetně šetrného využívání energií a zdrojů, minimalizaci vzniku odpadů a recyklace odpadů. EBRD bude spolupracovat se subdodavateli, kteří dodržují podobně vysoké standardy. Tyto aspekty budou zohledňovány jak v centrále EBRD, tak i v jejích regionálních kancelářích.

III. Strategické směřování

13. Aby EBRD naplňovala svůj ekologický mandát, cíle své politiky a všeobecné principy, bude sledovat čtyři strategické směry: (A) integraci ekologických hledisek do projekčního cyklu, (B) podporu ekologicky orientovaných investic ve všech sektorech, (C) širší zohledňování ekologických hledisek v sektorových a národních strategiích EBRD a programech technické spolupráce, a (D) budování partnerství při řešení regionálních i globálních ekologických problémů.

A. Integrace ekologických hledisek do projekčního cyklu

(a) Proces ekologického prověřování

14. Projekty financované EBRD musí podstoupit ekologické prověření, což pomůže bance se rozhodnout, zda projekt financovat, a ukáže, jakým způsobem by měla být ekologická hlediska zohledněna při plánování, financování a realizaci projektů. EBRD podporuje preventivní přístup pro hodnocení vlivů projektu na životní prostředí. Prověřování ekologických aspektů ze strany banky má za cíl prověřit, zda každý projekt, který EBRD financuje, bude realizován ekologicky ohleduplným způsobem. Zodpovědností každého sponzora projektu je poskytnout EBRD všechny informace potřebné k uspokojivému provedení ekologické prověrky.

15. Screening

Prvním krokem ekologické prověrky EBRD je screening. Jeho účelem je určit potenciální ekologická rizika související s navrhovaným projektem a specifikovat druh ekologických informací potřebných pro ohodnocení ekologických rizik, závazků, míry dodržování ekologických předpisů, negativních dopadů na životní prostředí a dalších možných problémů. Screeningu je dobré také využít ke zjišťování možných ekologických přínosů projektu či zlepšení, která by mohla být v projektu využita. Těmito příležitostmi mohou být čistší produkce, úspory energií, minimalizace vzniku odpadů, omezení produkce skleníkových plynů, ochrana a zlepšování biodiverzity a další způsoby dobré ekologické praxe. Výsledkem screeningu je ekologická kategorizace projektu pomocí písmenného a číselného označení podle schématu popsáno v bodě 16. Příklady kategorií určovaných při screeningu jsou uvedeny v Příloze 1.

16. Projekty přímých investic

Přímé investice jsou rozděleny do tří kategorií – A, B a C – podle typu projektu, lokality, citlivosti a velikosti projektu, povahy a velikosti možných ekologických dopadů projektu, který má být financován z prostředků EBRD. Kategorizace je prováděna v rámci ekologické prověrky kvůli zjištění jejího nutného rozsahu a pomáhá určovat ekologické požadavky na projekt a požadavky z hlediska konzultací s veřejností. Projekty finančně podporované EBRD musí také vždy splňovat platné legislativní požadavky země, ve které bude projekt realizován.

Možné ekologické vlivy projektu navrhovaného na financování – kategorie A, B, C

Projekty navrhované na financování z prostředků EBRD jsou zařazeny do kategorie „A“, pokud mohou mít v budoucnosti výrazné negativní dopady na životní prostředí či zdraví lidí, které v okamžiku provádění screeningu nebylo možné snadno určit a ohodnotit. Je proto požadováno provedení tzv. Hodnocení vlivu na životní prostředí (EIA), které určí a ohodnotí budoucí dopady projektu na životní prostředí, zjistí příležitosti k možnému ekologickému zlepšení a doporučí opatření potřebná k prevenci a minimalizaci či omezení negativních ekologických dopadů projektu. Orientační seznam projektů spadající do kategorie „A“ je uveden v Příloze 1.

Projekty navrhované na financování z prostředků EBRD jsou zařazeny do kategorie „B“, pokud jejich budoucí možné negativní dopady na životní prostředí či zdraví lidí jsou menší než u projektů Kategorie A, berouc do úvahy jejich charakter, velikost a lokalizaci, stejně jako povahu jejich možných ekologických vlivů. Pro projekty kategorie „B“ je požadováno provedení Ekologické analýzy která určí a ohodnotí budoucí dopady projektu na životní prostředí, zjistí příležitosti k možnému ekologickému zlepšení a doporučí opatření potřebná k prevenci a minimalizaci či omezení negativních ekologických vlivů projektu. Rozsah a obsah Ekologické analýzy bude záviset na parametrech projektu, ale obvykle bude méně rozsáhlý než v případě Hodnocení vlivu na životní prostředí.

Projekty navrhované na financování z prostředků EBRD jsou zařazeny do kategorie „C“, pokud jejich budoucí možné negativní dopady na životní prostředí či zdraví lidí jsou minimální či projekt nemá žádné negativní dopady na životní prostředí. Proto se pro tyto projekty nemusí provádět ani Hodnocení vlivu na životní prostředí ani Ekologická analýza. Pokud při provádění screeningu není k dispozici dostatek informací pro určení kategorizace, je potřebné provést tzv. Úvodní ekologickou prověrku. Tu provedou pracovníci EBRD a výsledkem jejich práce bude zařazení projektu do jedné ze tří kategorií – „A“, „B“ nebo „C“.

Současný ekologický stav: Kategorie 0 a 1

Screening také určí, jestli bude potřebné provést ekologický audit (Kategorie 1) nebo ne (Kategorie 0). Ekologický audit ohodnotí dopady minulých a současných činností/firemních provozů, spojených s financovaným projektem, na životní prostředí. Ekologický audit určí minulé či aktuální ekologické problémy, současný stav souladu s ekologickými předpisy, ale i s projektem související možná ekologická a pracovně-bezpečnostní rizika, závazky a příležitosti pro zlepšení. V některých případech může být požadováno provedení rizikové analýzy nebo ohodnocení rizik.

17. Plán ekologických opatření

V případě mnoha projektů je potřebné vytvořit tzv. Plán ekologických opatření (někdy bývá také označován jako Plán environmentálního řízení, monitorovací plán nebo jiným podobným názvem). Plán obsahuje souhrn hlavních ekologických aspektů/problémů, opatření pro dostatečné řešení jednotlivých problémů, harmonogram realizace plánu a odhad nákladů na provedení jednotlivých opatření. Některá opatření může být potřeba provést co nejdříve, zejména pokud existují akutní rizika ohrožení životního prostředí nebo zdraví lidí nebo došlo k výraznému nesouladu s právními předpisy nebo požadavky ekologických povolení. Plán ekologických opatření ale obvykle zahrnuje ty aspekty či problémy, které vyžadují dlouhodobá nebo postupná řešení jako například splnění požadavků očekávaných změn v legislativě včetně zajištění plného souladu s předpisy EU a dalšími mezinárodními předpisy, normami či certifikací. Plán ekologických opatření může také zahrnovat opatření pro ekologické zlepšení projektu a vyčíslení souvisejících nákladů. Plán musí být odsouhlasen jak EBRD tak sponzorem projektu a je součástí smluvních dokumentů s bankou. Pokud provoz související s projektem není v plném souladu s odpovídajícími předpisy či povoleními, musí být navrhována nápravná opatření a jejich časový harmonogram projednány a odsouhlaseny s odpovídajícími správními orgány. Plán ekologických opatření musí být pro EBRD plně uspokojivý dříve než dojde k jeho projednání vedením banky.

18. Projekty s finančním prostředníkem

Ve fázi mapování je navrhovaný projekt klasifikován jako FI projekt, pokud zahrnuje investici EBRD fondů prostřednictvím finančního prostředníka (FI - Financial Intermediary). FI subjekty poskytují EBRD financování zejména v oblasti malého a středního podnikání (SME). Jedná se mimo jiné o private equity fondy, banky, leasingové společnosti, pojišťovací ústavy a penzijní fondy.

Před ustanovením vztahu s FI subjekty EBRD provede právní due diligence FI subjektu a jeho portfolia. To zahrnuje posouzení současné environmentální politiky a postupy FI subjektu vzhledem k environmentálním požadavkům Banky (viz níže) a jeho možností implementovat je, dále také obecné zhodnocení ekologických aspektů s ohledem na současné a plánované budoucí portfolio FI subjektu.

Na základě právní due diligence bude EBRD specifikovat své ekologické požadavky pro každý FI projekt. EBRD potřebuje zajistit řádné uplatňování

svého ekologického mandátu ve svých FI projektech, přičemž bude respektovat princip delegované odpovědnosti, charakteristický pro takový projekt. Od FI subjektů bude vyžadováno, aby vyhovovaly daným požadavkům. Pokud je EBRD financování investicí do kmenových akcií, požadavky se budou vztahovat na celé portfolio. Pokud se EBRD financování týká specifických subprojektů, požadavky se budou vztahovat pouze na příslušné subprojekty:

- (i) FI subjekt přijme a bude uplatňovat ekologické procedury schválené EBRD a bude je v největší možné míře integrovat do svých procesů oceňování úvěrů/investic a monitoringu. Aby bylo možno transakce uskutečňovat, měla by struktura takových postupů odrážet proces prověřování a monitoringu projektů prováděných samotnou EBRD. Proces by měl tedy zahrnovat screening veškerých transakcí, právní due diligence, stanovení ekologických požadavků a monitorování ekologického chování klientů. Aby EBRD napomohla FI subjektům v naplňování tohoto požadavku, byly vytvořeny příkladové ekologické procedury a předpisy pro jednotlivé typy FI subjektů. Od každého FI subjektu se požaduje, aby vyhovoval všem příslušným procedurám ve všech transakcích financovaných z prostředků EBRD. FI subjekty ale mohou po dohodě s EBRD tyto procedury přizpůsobit tak, aby odpovídaly specifické struktuře dané instituce.
- (ii) FI subjekt bude splňovat požadavky dokumentu EBRD nazvanému Seznam ekologicky nepřijatelných činností (Environmental Exclusion List) a Doplnujícího seznamu (Referral List) pro FI subjekty. Mezi aktivity uvedené v Seznamu nepřijatelných činností pro FI subjekty patří aktivity omezené nebo zakázané zákony dané země nebo mezinárodními ekologickými dohodami. Takovéto aktivity jsou vyňaty z financování prostřednictvím FI subjektů. Doplnující seznam obsahuje činnosti, které mohou být spojeny s vysokým stupněm environmentálního rizika. Z tohoto důvodu se od FI subjektů vyžaduje, aby potenciální transakce zahrnující takové aktivity postoupily EBRD k prověření a schválení. EBRD posoudí ekologické informace shromážděné FI subjektem během prověřování transakce, určí případné požadavky na doplňující informace a, v případě potřeby, specifikuje podmínky, za jakých může transakce proběhnout.
- (iii) FI subjekt musí zajistit, aby subprojekty vyhovovaly ekologickým předpisům a normám země, ve které bude projekt realizován a požadavkům dané země na poskytování informací a veřejné projednávání. EBRD může v jednotlivých případech (při zohlednění charakteru FI subjektu a jeho portfolia) pro subprojekty stanovit doplňující ekologické požadavky a požadavky na monitorování ekologických aspektů. V případě financování do existujících podniků, kdy výše uvedené požadavky nelze dodržet v době schvalování transakce, musí mít subprojekt vytvořen program, jak dosáhnout souladu s požadavky ve stanoveném časovém rámci. V případě subprojektů zařazených do Kategorie „A“ Ekologické politiky EBRD zajistí FI subjekt, aby zprávy EIA byly přístupné na veřejných místech a byly tak dostupné potenciálně zainteresovaným stranám.

- (iv) Od FI subjektu bude vyžadováno monitorování ekologických aspektů jeho subprojektů a bude pravidelně (obvykle jednou ročně) předkládat EBRD zprávy o implementaci svých ekologických procedur a ekologických aspektech svého investičního portfolia. Dále bude EBRD podporovat FI subjekty, aby zpřístupňovaly informace o ekologických aspektech svých aktivit externím akcionářům.
- (v) FI subjekt jmenuje člena managementu, který ponese zodpovědnost za implementaci ekologických procedur v rámci FI.

Právní due diligence EBRD vzhledem k FI subjektům také určí potřebu technické podpory FI subjektům při implementaci výše uvedených požadavků. Tam, kde nejsou jiné vhodné programy pro zvyšování ekologických znalostí a schopností, lze financovat ekologická školení FI subjektů pomocí technických fondů pro spolupráci.

19. **Fondy pro spolupráci a Speciální fondy**

EBRD spravuje řadu fondů pro spolupráci a Speciálních fondů. Mezi fondy pro spolupráci patří Fond pro obnovu černobylského krytu (Chernobyl Shelter Fund), Fond pro jadernou bezpečnost (Nuclear Safety Account), fond NDEP (Northern Dimension Environmental Partnership) a řada dalších aktivit financovaných za pomoci grantů. U fondů pro spolupráci budou mít prioritu specifické požadavky sponzora týkající se ekologických témat. V případě, že požadavky sponzora nezahrnují konkrétní ekologický aspekt obsažený v Ekologické politice, bude postupováno dle principů Ekologické politiky EBRD. Oproti tomu projekty a aktivity financované celkově nebo částečně ze Speciálních fondů budou plně odpovídat Ekologické politice EBRD.

(b) Ekologické standardy

- 20. Projekty financované EBRD budou podporovat a posilovat dobrá ekologická, zdravotní a pracovně-bezpečnostní pravidla daného regionu. EBRD působí v zemích, které obecně vzato mají funkční environmentální a zdravotně-bezpečnostní legislativu, která je v souladu s dobrou mezinárodní praxí. Mnohé země prošly jednáním o přijetí do EU, která vyžadují implementaci takových požadavků EU v daném časovém rámci. Jiné podepsaly s EU dohody o Přidružení, Partnerství nebo Spolupráci, což jim umožňuje přiblížení jejich národní legislativy požadavkům EU.
- 21. EBRD vyžaduje, aby projekty, které financuje, splňovaly dobrou mezinárodní praxi v oblasti ochrany životního prostředí. Proto bude EBRD vyžadovat, aby projekty byly utvářeny tak, aby odpovídaly (i) ekologické legislativě daného státu a (ii) ekologickým předpisům EU, jež mohou být uplatňovány v souvislosti s daným projektem. Tam, kde takové předpisy neexistují nebo nejsou aplikovatelné, EBRD určí jiné zdroje pro odvození dobré mezinárodní praxe, včetně odpovídajících směrnic Světové banky, přístupu jiných FI subjektů a sponzorů, a bude vyžadovat podřízení se zvoleným předpisům. EBRD nebude financovat projekty, které by odporovaly závazkům dané země v rámci mezinárodních environmentálních úmluv a dohod, specifikovaných při ekologickém prověřování. Dále budou projekty strukturovány tak, aby

odpovídaly Politice IFC pro ochranu domorodého obyvatelstva, pro nedobrovolné přesídlování a ochranu kulturního vlastnictví,³ pokud by mohly potenciálně mít vliv na tyto otázky.

22. V případě financování existujících provozů, kdy požadavky EBRD nemohou být naplněny v době schvalování projektu Představenstvem (tj. finance jsou potřeba pro provedení modernizace), bude po sponzorovi projektu vyžadováno vytvoření programu pro dosažení souladu s požadavky EBRD tak, jak bylo výše popsáno.
23. Dále bude EBRD poskytovat doporučení a podporovat sponzory projektů, aby v rozumném časovém horizontu své aktivity mimo rámec projektů financovaných EBRD uvedli do souladu s dobrou mezinárodní praxí.
24. Pokud se vyskytnou alternativy k výše uvedeným možnostem z důvodů zvláštních okolností projektu – např. případ finančních prostředníků – budou možnosti předmětem projednávání Představenstvem na základě individuálního přístupu. V každém případě budou pravidla platná pro daný projekt shrnuta v Souhrnné dokumentaci projektu a budou oznámena Představenstvu.
25. **Právní dokumentace**

Právní dokumenty pro investice EBRD do projektu budou zahrnovat specifická nařízení reflektující ekologické požadavky EBRD vyplývající z procesu ekologického prověřování, jako jsou soulad s Plánem ekologických opatření, nařízení týkající se podávání ekologických zpráv, periodické ekologické audity prováděné nezávislými odborníky, specifikace ekologických kritérií v definici „Dokončení projektu“, výstupní audity, a /nebo kontrolní návštěvy pracovníků EBRD.

(c) Poskytování informací a konzultace s veřejností

26. EBRD se domnívá, že provádění konzultací s veřejností je způsobem, jak zlepšit kvalitu projektů. EBRD proto bude podporovat principy konzultací s veřejností v rámci svých aktivit. V případě projektů zařazených do kategorie „A“ a tedy vyžadujících studii Hodnocení vlivů na životní prostředí (EIA - Environmental Impact Assessment), budou mít osoby potenciálně zainteresované příležitost vyjádřit své názory a připomínky k tématům jako je kvalita projektu, včetně lokalizace projektu, technologického řešení a časového harmonogramu, dříve než EBRD učiní rozhodnutí ohledně financování. Sponzoři musí zajistit, aby byly přinejmenším splněny legislativní požadavky na konzultace s veřejností. Dále budou sponzoři muset splnit požadavek EBRD na její vlastní veřejnou konzultaci, jak je upraveno v Příloze 2. Při schvalování investice EBRD do daného projektu bude Představenstvo EBRD brát v úvahu připomínky a názory dotčených stran a způsob, jakým sponzor projektu tyto připomínky zohlednil.

³ IFC OPN 11.03 o kulturních památkách (on cultural property) [srpen 1986], IFC OD 4.30 o nedobrovolném přesídlování (on involuntary resettlement) [červen 1990] a IFC OD 4.20 o domorodých obyvatelích (on indigenous peoples) [září 1991]. Odkaz na tyto tři ochranné politiky se nevztahují na ostatní politiky IFC a skupiny Světové banky, provozních procedur nebo ani na OD, OMS, OPN, Circular, OPNSV nebo směrnice, na které se mohou odvolávat.

(d) Monitoring a vyhodnocování

27. Monitorování dopadů projektu na životní prostředí je důležitou součástí procesu realizace projektů banky. Slouží dvěma účelům. Prvním z nich je zajistit, aby byly sponzorem dodržovány aplikované ekologické předpisy a různé další ekologické požadavky obsažené v právních dohodách, např. realizace Plánu ekologických opatření. Druhým cílem je monitorování pokračujících vlivů projektů na životní prostředí a účinnosti nápravných opatření jakožto mechanismu „zpětné vazby“. Požadavky na monitorování dopadů na životního prostředí platí až do okamžiku splacení úvěru bance nebo do chvíle, kdy banka odprodá svůj podíl v projektu nebo pokud je projekt zrušen.

Operace jsou průběžně sledovány pracovní skupinou a Ekologickým oddělením banky po celou dobu angažovanosti banky v projektu. EBRD používá pro bankou financované projekty řadu mechanismů sledování ekologických vlivů projektu, mimo jiné kontrolu pravidelných zpráv o ekologických aspektech projektu a dalších zpráv dokumentujících průběh realizace projektu, kontrolních návštěv ekologických odborníků banky nebo externích konzultantů a periodických auditů prováděných třetí stranou. Audity jsou zaměřeny na zjištění, zda sponzor realizuje dohodnutý program, strategii i aktivity tak, jak bylo určeno v právních dohodách. Pro každý projekt banka stanoví program monitorování, který na základě výsledku právní due diligence, výsledku konzultací s veřejností a v rámci právních smluv uzavřených s klientem upřesní způsob monitorování projektu.

28. **Zajištění souladu s Plánem ekologických opatření a smluvními ekologickými požadavky**

Pro zajištění řádné a včasné realizace Plánu ekologických opatření a dodržování dohodnutých ekologických dodatků ke smlouvě EBRD požaduje, aby sponzoři bance pravidelně předkládali zprávy o plnění Plánu ekologických opatření a dalších ekologických požadavků. Zpravidla se jedná o souhrnné roční zprávy. Někdy mohou být provedeny i ekologické kontrolní mise, které zhodnotí environmentální aspekty projektu a zjistí, zda sponzor projektu provádí požadavky Plánu ekologických opatření a dodržuje i ostatní ekologické požadavky. V průběhu realizace projektu mohou výsledky zpráv, auditů nebo kontrolních návštěv ukázat, že je zapotřebí provést změny v Plánu ekologických opatření. V takovém případě může být Plán se souhlasem banky aktualizován či pozměněn a tyto změny zaznamenány v Souhrnné dokumentaci projektu zpřístupněné na internetových stránkách banky.

29. **Vyhodnocení**

Vyhodnocení environmentálních aspektů projektů financovaných EBRD je prováděno Oddělením hodnocení projektů (PED - Projekt Evaluation Department) EBRD. Výchozím bodem takového hodnocení jsou ekologické cíle, jak byly stanoveny v momentě vzniku závazku, a odpovídající národní a/nebo sektorová strategie platná v době závazku. PED hodnotí projekty ze dvou environmentálních hledisek: environmentální účinnosti a environmentální změny. *Environmentální účinnost* se zabývá dosaženými úspěchy projektů, zatímco *Environmentální změna* zachycuje rozdíly mezi účinností před započítáním projektu a účinností v době hodnocení. V případě environmentální účinnosti PED zakládá své hodnocení na počátečních podmínkách a odhadu,

vytvořeného pro tento projekt v průběhu procesu hodnocení. PED prověřuje projektové návrhy, realizaci a monitoring dokončených projektů, připravuje zprávy s vyhodnocením projektu a udržuje dokumentaci vývoje celého procesu.

(e) Funkční změny

30. Změny v povaze a rozsahu projektů financovaných EBRD mohou nastat po schválení projektu Představenstvem a jeho podepsání. Takové změny mohou mít významný vliv na ekologické otázky s projekty spojenými. Konverze půjčky na akciový kapitál může např. znamenat provázání EBRD s projekty, lokalitami nebo podniky, které dosud nebyly součástí ohodnocování a které by mohly být zdrojem větších ekologických závazků nebo problémů s nedodržením právních předpisů. Pokud budou takové materiální změny plánovány, bude proveden odhad navrhovaných změn v souladu s touto Politikou a dalšími ekologickými požadavky nebo požadavky na konzultace s veřejností zahrnutými do změněného projektu.

(f) Podávání zpráv a zodpovědnost

31. Podávání zpráv

V souladu se svou Politikou informování veřejnosti připraví EBRD takové procedury, které zajistí poskytování informací o ekologických aspektech činnosti EBRD zainteresovaným stranám. EBRD bude publikovat Souhrnnou roční ekologickou zprávu o svých aktivitách a uplatňování své Ekologické politiky, včetně souhrnných informací o emisích skleníkových plynů, výdajích na ochranu životního prostředí a ekologických aspektech spojených s projektovým portfoliem EBRD, stejně tak jako informace o interních environmentálních aktivitách EBRD. Ekologické aspekty projektů budou popsány v Souhrnné dokumentaci projektu, která je k dispozici v Oddělení publikací EBRD (Publication Department), v jejím Obchodně informačním centru (BIC – Business Information Centre) a na internetových stránkách EBRD (www.ebrd.com).

32. Zodpovědnost: Nezávislý dovolací systém (Independent Recourse Mechanism - IRM)

Účelem IRM je poskytnout právní prostor pro stížnosti osob, které jsou nebo mohou být přímo a nepříznivě ovlivněny projektem financovaným EBRD, aby bylo zjištěno, jestli ze strany banky nedošlo k výraznějšímu porušení pravidel stanovených politikami banky, např. Ekologickou politikou. IRM také může určit, zda banka má použít jednu nebo více metod řešení problému, jako je nezávislý průzkum, zprostředkování třetí stranou, smírčí řízení, zajištění dialogu, aby vyřešila problémy, jež jsou předmětem stížnosti.

B. Podpora ekologicky orientovaných investic ve všech sektorech

33. Důležitým aspektem činnosti EBRD je podpora zlepšení životního prostředí v rámci svých projektů v zemích působnosti banky. EBRD se bude snažit nalézat příležitosti pro ekologická zlepšení v projektech, do kterých investuje, a bude se pokoušet začlenit do nich širokou řadu ekologických opatření, která by měla přispět ke zlepšení ekologické, provozní a ekonomické výkonnosti sponzorů. Taková opatření mohou zahrnovat efektivnější využívání zdrojů a

energií, minimalizaci vzniku odpadu a jeho recyklaci, aplikace metod čistší produkce, podporu rozvoje sektoru ekologických služeb a výrobků, investice do biodiverzity, nejlepší postupy v environmentálním řízení a zlepšení environmentální účinnosti.

34. EBRD bude také pokračovat ve vytváření životaschopných samostatných projektů s ekologickým zaměřením, např. investice do environmentální infrastruktury jako je nakládání s vodami a odpadními vodami, nakládání s nebezpečnými i ostatními odpady, do energetických projektů (dálkové vytápění, úspory energií a obnovitelné zdroje energie) a do městské dopravy.
35. EBRD bude podporovat investice na rozvoj obcí, zvláště za využití postupů vedoucích ke zvýšení úvěruschopnosti obcí. Takovými projekty bude podporovat decentralizaci veřejných služeb, začlenění privátního sektoru do poskytování veřejných služeb, splácení nákladů pomocí uživatelských poplatků a ekonomickou efektivitu při využívání a rozdělování zdrojů. Banka vyhodnotí, do jaké míry může změna v uživatelských tarifech vyvolat problémy v dostupnosti zdrojů pro určité skupiny spotřebitelů a vytvoří efektivní schémata podpory za účelem minimalizace případných nebo existujících negativních sociálních dopadů.
36. EBRD bude v zemích svého působení vyhledávat a podporovat rozvoj energeticky úsporných projektů. EBRD bude propagovat vládní podporu úspor energie a omezení subvencí výrobcům energie i spotřebitelům. Bude financovat přímé investice zaměřené na snížení spotřeby energie ve velkých průmyslových zařízeních a podporovat energetické úspory pomocí investic do modernizace sítí dálkového vytápění. EBRD bude vyhledávat nástroje financování malého a středního podnikání, které propaguje energetické úspory.

C. Zahrnutí environmentálních hledisek do sektorových a národních strategií a projekty technické spolupráce

37. Národní strategie

Strategie banky pro každou zemi bude zohledňovat ekologický mandát EBRD a obsahovat sekci popisující ekologické aspekty a příležitosti vyplývající z návrhů EBRD (včetně programů technické spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí). Tato sekce bude také upravovat možnost případného postoje EBRD k řešení ekologických problémů prostřednictvím svých projektů. Tyto sekce, které budou popisovat hlavní ekologické problémy daných zemí, budou připraveny na základě strategií a plánů ochrany životního prostředí těchto zemí (tj. národních ekologických akčních plánů a strategie přístupu do EU) a odborných studií dalších mezinárodních institucí, především Světové banky a EU.

38. Sektorové strategie

Strategie každého sektoru bude zohledňovat ekologický mandát EBRD a bude obsahovat pasáž popisující případný přístup EBRD k řešení ekologických problémů prostřednictvím specifických sektorových projektů.

39. Strategické hodnocení ekologických aspektů

Kromě studie EIA může pro některé typy projektů EBRD připravit tzv. strategické hodnocení ekologických aspektů (SEA – Strategic Environmental

Assessment) týkající se předpokládaných vlivů na životní prostředí navrhovaných sektorových či národních plánů nebo programů, které by mohly významně ovlivnit životní prostředí.⁴

40. **Technická spolupráce**

EBRD využije svého programu pro technickou spolupráci pro zvýraznění environmentálních hledisek ve svých projektech. Banka bude ve spolupráci s dalšími sponzory rozvíjet zejména programy pomoci a technické spolupráce zaměřené na rozšiřování udržitelnost projektů, konzultací s veřejností a také schopností sponzorů svých projektů v soukromém i veřejném sektoru využívat metod environmentálního řízení. Prostředky z Fondu technické spolupráce mohou být také použity pro financování vypracování strategických ekologických studií. Samostatné projekty technické spolupráce (např. ty zaměřené na rozšiřování znalostí a schopností a posilování institucionálních struktur) budou prováděny dle aktuálních možností a potřeb.

D. Budování partnerství pro řešení regionálních a globálních ekologických problémů

41. **Regionální a globální iniciativy**

Protože si banka uvědomuje skutečnost, že mnohé ekologické problémy daného regionu jsou svou povahou globální a přeshraniční, bude EBRD i nadále přispívat k takovým regionálním i mezinárodním iniciativám, které se na tyto problémy zaměřují.

42. EBRD bude v rámci svého mandátu podporovat svými investicemi implementaci Agendy 21 a odpovídajících mezinárodních a národních úmluv zaměřených na životní prostředí a udržitelný rozvoj, včetně Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změnách klimatu, Kjótského protokolu, Úmluvy o biodiverzitě, Úmluvy o posuzování vlivu na životní prostředí přesahujících hranice států a Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu ke spravedlivému soudnímu projednávání ve věcech životního prostředí. Každá z těchto úmluv může být zdrojem specifických témat pro environmentální aktivity. EBRD bude jednotlivým zemím nápomocna při začleňování odpovídajících závazků i podnětů vyplývajících z těchto mezinárodních úmluv.
43. Aby EBRD mohla reagovat na podněty ekonomicky a ekologicky udržitelného rozvoje v daném regionu, bude rozšiřovat a nadále posilovat svou spolupráci a partnerství v rámci bilaterálních i multilaterálních organizací a iniciativ, jako je Životní prostředí pro evropský proces (Environment for Europe Process) nebo Výbor pro přípravu projektů (PPC - Project Preparation Committee), fond NDEP (Northern Dimension Environmental Partnership), a fond GEF (Global Environment Facility), stejně tak jako spolupráci s odpovídajícími vládními organizacemi, klíčovými ekonomickými sektory, finančním sektorem, obcemi v daném místě a nevládními organizacemi.
44. V oblasti ochrany klimatu bude EBRD využívat fondy pro spolupráci nebo další adekvátní prostředky vlád, které jsou akcionáři banky, aby mohla rozvíjet

⁴ . Banka definuje "SEA" pomocí definice UNECE, u které se očekává schválení v roce 2003 jako součásti úmluvy Espoo.

projekty Společné Implementace (JI = Joint Implementation) a CDM (Clean Development Mechanism) spadající pod Kjótský protokol.

Spolupráce se zástupci jednotlivých rádcovských zemí, kteří jsou členy Výboru pro přípravu projektů (PPC), zůstane základním cílem EBRD v oblasti posilování důležitých partnerství. Fond NDEP (Northern Dimension Environmental Partnership) je dalším partnerstvím, které chce EBRD rozvíjet v nadcházejících letech. Jeho cílem je financovat nové projekty o širokém záběru zaměřené na ochranu životního prostředí a efektivnější využívání energií v severozápadním Rusku, stejně tak jako v oblasti okolo Baltického moře a v oblasti Barentsova moře.

IV. Institucionální zabezpečení

45. Aby bylo zajištěno dodržování výše uvedeného strategického směřování, vyčlení EBRD odpovídající zdroje na zajištění účinné realizace své Ekologické politiky. Banka personálně zajistí dohled nad procesy ekologického prověřování a monitorování projektů a zajistí odborníky pro započetí a rozvíjení environmentálně orientovaných projektů. EBRD má Oddělení hodnocení projektů (PED), které je nezávislé jak na Oddělení bankovních operací, tak na Oddělení životního prostředí, a jeho úkolem je vyhodnocovat průběh dokončených a v některých případech i ještě probíhajících projektů a programů.
46. EBRD bude rozvíjet a podporovat Ekologické procedury a odpovídající směrnice a pomocné dokumenty pro zajištění realizace své Ekologické politiky. Banka zajistí, aby její zaměstnanci měli odpovídající školení ohledně požadavků a realizace závazků vyplývajících z Ekologické politiky.
47. EBRD bude i nadále spolupracovat s Poradním sborem pro ekologické otázky (Environmental Advisory Council - ENVAC), s nímž bude konzultovat otázky obecné ekologické politiky a všech sektorových strategií před jejich finalizací. Může si také vyžádat názor Poradního sboru na specifická témata projektů, vztahující se k financování z prostředků EBRD.
48. Ekologická politika EBRD bude i nadále každé tři roky předmětem revize Představenstvem banky.

PŘÍLOHA 1: KATEGORIE PLYNOUCÍ Z EKOLOGICKÉHO SCREENINGU

Následující seznam je pouze orientační a obsahuje pouze příklady druhů projektů v daných kategoriích.

Projekty kategorie „A“

Tento seznam platí pro projekty „na zelené louce“ a pro projekty významnějšího rozšíření či přeměny stávajících provozů. Týká se projektů, které mají být financovány z prostředků EBRD.

1. Rafinerie surové ropy (s výjimkou zařízení využívajících surové ropy pouze pro výrobu lubrikantů) a zařízení pro zplyňování nebo vysokoteplotní karbonizaci uhlí nebo bitumenových břidlic v objemech 500 a více tun za den.
2. Tepelné elektrárny a ostatní zařízení ke spalování paliv s tepelným výkonem 300 MW a vyšším a jaderné elektrárny a další zařízení s jadernými reaktory včetně jejich demontáže a konečného uzavření (s výjimkou výzkumných zařízení pro výrobu a přeměnu štěpných a plodivých materiálů, jejichž maximální výkon nepřesahuje 1 kW kontinuální tepelné zátěže).
3. Zařízení určená k výrobě a obohacování jaderných paliv, ke zpracování, skladování a konečnému zneškodnění vyhořelého nebo ozářeného jaderného paliva nebo aktivních radioaktivních odpadů.
4. Zařízení k výrobě surového železa a oceli; zařízení k výrobě neželezných surových kovů z rudy, koncentrátů nebo druhotných surovin pomocí metalurgických, chemických nebo elektrolytických procesů.
5. Zařízení k těžbě azbestu a produkce výrobků obsahujících azbest, pro azbesto-cementové výroby s kapacitou od 20.000 t/rok finálních výrobků, výroby azbestových třecích materiálů s kapacitou od 50 t/rok finálních výrobků a další výroby používající azbest v množství větším než 200 t/rok.
6. Integrované chemické provozy, tj. zařízení pro průmyslovou výrobu chemických látek využívajících chemických procesů, pro které je několik výrobních zařízení navzájem funkčně propojeno a slouží k výrobě: základních organických a anorganických chemických látek, dusíkatých, fosforečných a draselných hnojiv (čistých či směsných); základních pesticidů a biocidů, základních farmaceutických výrobků vyráběných za pomoci chemických a biologických procesů; výbušnin.
7. Výstavba dálnic, rychlostních komunikací a dálkových železničních tratí; letišť s délkou přistávacích drah od 2.100 m; výstavba komunikací o čtyřech a více jízdních pruzích, přeložky nebo rozšiřování stávajících komunikací na čtyři a více jízdních pruhů v délce 10 km a více.
8. Dálkové produktovody, terminály a s nimi související zařízení na dálkovou přepravu plynů, ropných a chemických látek.
9. Mořské přístavy a vnitrozemské vodní cesty a přístavy pro vnitrozemskou vodní dopravu pro plavbu lodí s výtlačkem nad 1 350 tun; obchodní přístavy, mola pro

nakládání a vykládání na břeh (mimo mol pro přistávání trajektů), které mohou přijímat lodi s výtlakem nad 1 350 tun.

10. Zařízení pro nakládání a zneškodňování nebezpečných, toxických odpadů spalováním, chemickým zpracováním nebo skládkováním.
11. Velké⁵ přehrady a jiné vodní nádrže určené k dočasnému či trvalému zadržování vody.
12. Čerpání podzemní vody nebo umělé doplňování zásob podzemní vody v objemu od 10 mil. m³/rok.
13. Průmyslová zařízení pro (a) výrobu a zpracování celulózy ze dřeva nebo obdobných vláknin, (b) výrobu papíru nebo lepenky s výrobní kapacitou přesahující 200 metrických tun přirozeně sušeného materiálu za den.
14. Těžba rašeliny, lomy, povrchové doly a zpracování železných rud nebo uhlí.
15. Těžba ropy a plynu pro komerční využití.
16. Zařízení ke skladování ropných petrochemických a chemických látek s kapacitou 200.000 tun a vyšší.
17. Těžba dřeva většího rozsahu.
18. Komunální čistírny odpadních vod s kapacitou přesahující 150.000 ekvivalentních obyvatel.
19. Zařízení pro zpracování a zneškodňování tuhých komunálních odpadů.
20. Výstavba obchodních a turistických zařízení ve velkém rozsahu.
21. Výstavba nadzemních přenosových vedení elektrické energie.
22. Velkoplošná rekultivace půdy.
23. Velkoplošné primární zemědělství a lesnictví zahrnující intenzifikaci či přeměnu přírodních stanovišť.
24. Koželužny s kapacitou produkce přesahující 12 t finálních výrobků denně.
25. Zařízení pro intenzivní chov drůbeže a vepřů s kapacitou: 40.000 míst pro drůbež, 2.000 míst pro produkční vepře (s váhou více než 30 kg) nebo 750 míst pro chovné prasnice.
26. Projekty, jejichž realizace je plánována v ekologicky citlivých oblastech nebo které budou mít pravděpodobně citelný vliv na danou lokalitu, i když projekt nespadá do žádné z výše uvedených druhů činností. K ekologicky citlivým

⁵ Podle definice Mezinárodní komise pro velké přehrady (International Commission on Large Dams (ICOLD)). Komise definuje velké přehrady jako přehradní díla o výšce hráze min. 15 m a více od základu. Přehrady s hrází o výšce 5 až 15 m jejichž nádrž má objem více než 3 miliony m³ jsou také považovány za velké přehrady.

lokalitám patří národní parky a jiná chráněná území chráněná dle národních či mezinárodních předpisů, další citlivá území mezinárodního, národního nebo regionálního významu, jako jsou mokřady, lesy s vysokou mírou biodiverzity, lokality archeologického nebo kulturního významu, území mající zvláštní důležitost pro domorodé obyvatele nebo jiné zranitelné skupiny.

Projekty kategorie „B”

Všechny projekty „na zelené louce“ a projekty výraznějšího rozšiřování stávajících provozů, které nejsou uvedeny v seznamu projektů kategorie „A“, spadají do kategorie „B“ a musí pro ně být zpracována Ekologická analýza. Pokud charakter lokality, rozsah či jiné parametry potenciálního vlivu projektu na životní prostředí ukaží, že musí být projekt zařazen do kategorie „A“, potom musí být pro projekt zpracována studie Hodnocení vlivu na životní prostředí (EIA).

Projekty kategorie „C”

Projekty, které nespádají do kategorie „A“ a tím pádem se pro ně nemusí zpracovávat studie Hodnocení vlivu na životní prostředí, a projekty, které nespádají do kategorie „B“ a tím pádem se pro ně nemusí zpracovávat Ekologická analýza, jsou klasifikovány jako projekty kategorie „C“. Bez ohledu na kategorizaci ekologické prověrky (kategorie „A“, „B“ či „C“) může být požadováno provedení Ekologického auditu daného projektu.

PŘÍLOHA 2 – KONZULTACE S VEŘEJNOSTÍ

1 EBRD již od svého založení usiluje o podporu ekologicky orientovaný a trvale udržitelný rozvoj. Banka se zavázala ke všem svým projektům poskytovat informace v rozsahu stanoveném svojí Politikou informování veřejnosti a Ekologickou politikou. Zejména v případě větších projektů „na zelené louce“ a projektů zahrnujících výrazné rozšíření či přestavbu a modernizaci stávajících provozů se banka zavázala provádět dostatečné konzultace. Banka hledá nové způsoby poskytování většího množství informací zainteresovaným stranám v průběhu realizace projektu a jeho monitorování. Konzultace s veřejností a poskytování informací je povinností sponzora projektu a bude prověřováno bankou v souladu s požadavky Politiky informování veřejnosti. Tam, kde to bude nutné, budou pracovníci banky poskytovat rady a konzultace sponzorům projektů týkající se požadavků banky v této oblasti.

2 Všeobecné požadavky

2.1 Mnoho zemí, ve kterých EBRD působí, již přijalo nebo právě vytváří pravidla a předpisy pro konzultace s veřejností a poskytování informací. Sponzor projektu musí přinejmenším zajistit, aby byly splněny všechny odpovídající požadavky národních předpisů a níže uvedené požadavky EBRD.

2.2 Princip přizpůsobování požadavků potřebám projektů: pokud ekologické prověřování prokáže potřebu většího informování a komunikace, mohou být požadavky v průběhu due diligence rozšířeny.

2.3 Různorodost realizačních metod a nástrojů: EBRD nemá konkrétní požadavky na veřejné projednávání projektů, ale podporuje vypracování vhodných metod dostatečných konzultací s veřejností v závislosti na cílech konzultací, zvyklostech v místě realizace projektu a dobré mezinárodní praxi. K metodám konzultací, které lze dobře využít, mohou patřit setkání s technickými odborníky, setkání se zástupci obcí a veřejností, setkání s veřejností, informování prostřednictvím tisku a dalších médií, zveřejňování informací prostřednictvím internetu, knihoven a pomocí dopisů.

2.4 Banka v souladu s Politikou informování veřejnosti připraví a zveřejní na svých internetových stránkách (www.ebrd.com) dokument nazvaný Souhrnná dokumentace projektu, jehož součástí je příloha věnovaná ekologickým aspektům projektu. U projektů veřejného sektoru bude Souhrnná dokumentace projektu zveřejněna v odpovídající fázi přípravy projektu po úvodním přezkoumání vedením banky, ale nejméně 60 dní před schvalováním Představenstvem banky. U projektů v soukromém sektoru bude Souhrnná dokumentace projektu zveřejněna nejméně 30 dní před schvalováním Představenstvem banky. Jakékoliv nerespektování nebo výjimky z pravidel informování (např. v případě transakcí na kapitálových trzích) musí schválit vedení banky a musí být ohlášeno Výkonnému výboru a Představenstvu banky.

3 Požadavky na projekty kategorie „A“

3.1 EBRD definuje projekty kategorie „A“ jako projekty, které mohou mít významné nesourodé vlivy na životní prostředí, které nelze jednoduše a snadno určit a ohodnotit a pro které nelze snadno stanovit nápravná opatření. Pro projekty kategorie „A“ musí sponzor projektu zajistit vypracování studie Hodnocení vlivů na životní prostředí (EIA), ve které jsou požadavky na veřejné

konzultace zahrnuty do každé fáze zpracovávání a projednávání studie. Pracovníci banky provedou zhodnocení adekvátnosti navrženého Programu konzultací s veřejností a projednají se sponzorem projektu případné nedostatky vůči požadavkům banky.

- 3.2 Oznamování: Jestliže v případě projektů kategorie „A“ nebylo provedeno žádné předběžné informování veřejnosti, bude muset sponzor projektu uvědomit dotčenou veřejnost a zainteresované nevládní organizace (NGO) (dále jen „dotčená veřejnost“) a poskytnout jim informace o povaze projektu, pro které sponzor hledá financování u EBRD. Způsob oznámování informací o projektu bude záviset na místních politických, kulturních a právních zvyklostech.

- 3.3 Stanovení rozsahu konzultací s veřejností: Prostřednictvím procesu stanovení rozsahu musí sponzor projektu zajistit určení všech hlavních problémových aspektů projektů, hlavně konzultacemi s dotčenou veřejností, kdy musí brát na zřetel jejich připomínky k projektu. Proces stanovení rozsahu konzultací bude zahrnovat navázání kontaktu mezi sponzorem projektu a zástupci dotčené veřejnosti, správními orgány, místními úřady a ostatními organizacemi.

V rámci procesu stanovení rozsahu konzultací s veřejností musí sponzor projektu připravit návrh Plánu na konzultování a poskytování informací veřejnosti (Public Consultation and Disclosure Plan - PCDP) definující veřejnost, která může být dotčena projektem, způsoby zveřejňování a sdílení informací v průběhu zpracovávání a projednávání Hodnocení vlivů projektu na životní prostředí (EIA), jaké druhy informací budou v daných jazycích zveřejněny a jakým způsobem (např. prostřednictvím internetových stran, knihoven, apod.). Veřejnosti musí být umožněno podávat podněty a připomínky k Plánu na konzultování a poskytování informací veřejnosti a k ostatním souvisejícím dokumentům. EBRD přispěje podněty k návrhu Plánu tam, kde to bude požadované, a zabezpečí, aby finální verze Plánu byla v plném souladu s požadavky banky.

- 3.4 Informování o výsledcích Hodnocení vlivu projektu na životní prostředí (EIA): Sponzor projektu musí zpřístupnit výsledky studie EIA veřejnosti v nejdůležitějších dotčených oblastech, tzn. v dané a sousedních lokalitách a v některých případech i v hlavním městě nebo jiných velkých městech země (příp. regionu). Dokumenty EIA včetně Stručného souhrnu musí být zpřístupněny veřejnosti v jazyce, který je srozumitelný většině lidí dotčených projektem. Pro informování veřejnosti mohou být použity i jiné nástroje jako například zveřejňování základních dat k problémovým oblastem, připravených s cílem zvýšit srozumitelnost jednotlivých problémů řešených studií EIA. EBRD bude v jednotlivých případech poskytovat konzultace a rady sponzorům projektů ohledně dokumentů, které by podle požadavků EBRD měly být ve studii EIA zahrnuty. V některých případech to bude znamenat, že ke studii EIA budou muset být zveřejněny ještě některé další dokumenty, v jiných případech to může znamenat, že některé informace, které pro výsledek studie EIA nejsou podstatné, nebudou muset být přeloženy do odpovídajících jazyků.

- 3.5 EBRD důrazně nabádá sponzory projektů, aby studii EIA umisťovali na internet a zvýšili tak dostupnost dokumentu pro veřejnost. Na internetových stránkách banky v takových případech budou odkazy na stránky sponzora projektu, kde lze najít studii EIA.

- 3.6 Informování veřejnosti ze strany EBRD: Jakmile budou dokumenty EIA zveřejněny prostřednictvím veřejné domény na místě schváleném bankou, budou dokumenty EIA poskytnuty Centru EBRD pro informování veřejnosti (Public Information Centre of EBRD) v Londýně a zaslány stálé kanceláři EBRD v zemi realizace projektu. Kopie studie EIA bude poskytnuta Představenstvu banky a informace o dostupnosti dokumentů EIA v Centru EBRD pro informování veřejnosti a stálé kanceláři EBRD v dané zemi bude uveřejněna na internetových stránkách EBRD: www.ebrd.com. Toto oznámení se provádí bez schválení bankou.
- 3.7 Časový harmonogram zveřejňování informací: V případě projektů v soukromém sektoru bude trvat doba od poskytnutí dokumentů EIA Představenstvu banky do data jeho posouzení Představenstvem minimálně 60 dnů. V případě projektů ve veřejném sektoru bude tato doba trvat minimálně 120 dnů. V praxi bude delší časová perioda bankou požadována obvykle pro složitější a rozsáhlejší projekty. Ve všech případech ale bude muset sponzor projektu nechat k dispozici dokumenty EIA na veřejné doméně po celou dobu zapojení se banky do projektu nebo minimálně do dokončení projektu. Konzultační perioda započne přijetím dokumentů EIA bankou pro zveřejnění v Centru EBRD pro informování veřejnosti za předpokladu, že dokumenty byly zpřístupněny veřejnosti v regionu realizace projektu.
- 3.8 Připomínky veřejnosti k EIA: Po skončení období pro podávání připomínek ze strany veřejnosti musí sponzor projektu informovat ty, kteří podali připomínky k projektu, a dotčenou veřejnost o tom, jak byly jednotlivé připomínky zohledněny.
- 3.9 Pracovníci Ekologického oddělení EBRD připraví souhrn přijatých připomínek a zprávu o veřejných konzultacích připravenou sponzorem projektu. Tento souhrn bude součástí informací o projektu předkládaných k posouzení vedení a Představenstvu banky. Při rozhodování o schválení projektu bude brát Představenstvo banky do úvahy názory a připomínky dotčených stran a způsob, jakým sponzor projektu tyto připomínky zohlednil. Posoudí také míru zohlednění připomínek banky ke konzultování veřejnosti sponzorem projektu.
- 3.10 Mezinárodní úmluvy: U projektů s vlivy na životní prostředí přesahujícími hranice státu musí být zohledněny a v principu následovány metodické pokyny pro konzultování a informování veřejnosti uvedené v pracovních dokumentech Úmluvy UNECE o EIA při přeshraničním vlivu. Pracovníci banky budou vedení a Představenstvo banky a v Souhrnné dokumentaci projektu i veřejnost informovat o tom, jak byly dodrženy výše zmiňované směrnice UNECE. V této a dalších fázích procesu veřejných konzultací může v některých případech EBRD poskytnout rady a pomoc sponzorům projektu s cílem nalezení praktických řešení realizace základních principů Úmluvy UNECE, protože si je vědoma, že Úmluva obsahuje hlavně závazky mezi vládami a že některé projekty jsou realizovány v zemích, které nejsou signatářem úmluvy.

V případě všech projektů vyžadujících provedení EIA podle požadavků EBRD banka zohlední principy Úmluvy UNECE o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu ke spravedlivému soudnímu projednání v ekologických záležitostech tak, jak se banka zavázala ve své Politice informování veřejnosti.

4 Požadavky na projekty kategorie „B“

- 4.1 V případě projektů kategorie „B“ je nutné minimálně splnit požadavky legislativy dané země týkající se informování veřejnosti.
- 4.2 Dále musí sponzor projektu informovat v odpovídajícím národním jazyku dotčenou veřejnost o hlavních ekologických aspektech plánovaného projektu a odpovídajících opatřeních pro minimalizaci dopadů projektu na životní prostředí a zdraví lidí, plánu ekologických opatření a dalších odsouhlasených krocích. Toto shrnutí pro veřejnost musí být v daném regionu zpřístupněno v době zahájení závěrečného posouzení projektu vedením banky a dříve než začne schvalování projektu Představenstvem banky. Pracovníci banky budou informovat vedení a Představenstvo EBRD o stavu plnění těchto požadavků. Pro sponzora projektu budou připraveny pokyny pro danou problematiku.

5 Požadavky na projekty kategorie „C“

Požadavky na informování veřejnosti se v případě projektů kategorie „C“ budou lišit případ od případu v závislosti na míře angažovanosti banky v projektu, rozsahu problematických témat a míře zájmu veřejnosti o projekt.

6 Výjimky z požadavků na projekty v soukromém sektoru

Obvykle by měly být výsledky konzultací s veřejností k dispozici bance dříve než dojde k závěrečnému posuzování projektu vedením. Jestliže Představenstvo banky dospěje k názoru, že všechny ostatní ekologické požadavky banky byly uspokojivě splněny, může ve výjimečných případech schválit výjimky z požadavků kladených na konzultace s veřejností stanovené v této příloze. V takových případech musí dokumenty předkládané Představenstvu obsahovat i dostatečné vysvětlení výjimek z požadavků banky. Právní dokumentace projektu obvykle není podepsána, dokud nejsou nezbytné konzultace s veřejností uzavřeny. Pokud z objektivních příčin vycházejících z povahy investice není takováto podmínka splnitelná (např. při obchodování na kapitálových trzích nebo v případě cenově citlivých transakcí), musí právní dokumenty uvádět, ve které fázi projektu bude potřeba konzultace provést.

7 Předkládání zpráv

- 7.1 Ve všech kategoriích projektů, se kterými souvisí vážnější ekologické otázky a o které se významněji zajímá dotčená veřejnost, bude EBRD podporovat či vyžadovat po sponzorovi projektu zajištění průběžného informování veřejnosti a rozběhnutí komunikačních programů. Banka může například požadovat, aby výsledky průběžného monitorování ekologických parametrů projektu byly zpřístupňovány veřejnosti.
- 7.2 V případě všech projektů bude souhrnný popis ekologických aspektů projektu zahrnut do Souhrnné dokumentace projektu. Ta bude uveřejněna na internetových stránkách banky a bude v bance také k dispozici v tištěné podobě, dříve než bude předložena ke schválení Představenstvu banky přesně podle požadavků Politiky informování veřejnosti EBRD.
- 7.3 Jako součást požadavků na každoroční předkládání ekologických zpráv bance bude po sponzorovi projektu požadováno, aby bance poskytl pro zveřejnění na internetových stránkách banky souhrnnou informaci o ekologické situaci a

realizaci ekologických požadavků projektu, které budou uvedeny jako příloha Souhrnné dokumentace projektu.

- 7.4 U projektů kategorie „A“ bude banka po sponzorovi projektu požadovat, aby pravidelnou roční ekologickou zprávu poskytl i dotčené veřejnosti a bude podporovat zveřejnění těchto informací na internetových stránkách sponzora projektu.

8 Vyhodnocení

- 8.1 Po dokončení projektu musí posouzení úspěšnosti projektu zahrnovat, pokud to bude možné, přehled uskutečnění požadavků na konzultace s veřejností a zhodnocení, jak byly problémy a připomínky, vznesené veřejností v průběhu realizace projektu, řešeny.

File ref: j:\Environmental Department\Environmental Policy and Procedures\2003 Env Policy & Procedures MASTER